

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a harmadik országokbeli audiovizuális szakemberekkel folytatott együttműködés programjának (MEDIA Mundus) létrehozásáról

COM(2008) 892 végleges – 2008/0258 (COD)

(2009/C 228/19)

2009. február 2-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 150. cikkének (4) bekezdése és 157. cikkének (3) bekezdése alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

„Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a harmadik országokbeli audiovizuális szakemberekkel folytatott együttműködés programjának (MEDIA Mundus) létrehozásáról”

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöksége 2009. február 24-én megbízta a „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekciót a bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. március 24–25-én tartott, 452. plenáris ülésén (a március 25-i ülésnapon) főlőadót jelölt ki Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER személyében, továbbá 79 szavazattal 5 ellenében, 3 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések

1.1 Az EGSZB támogatja a határozatjavaslatot, és egyetért azzal, hogy terjeszteni kell a demokratikus társadalom és a jogállamiság értékeit és elveit, hiszen az Európai Unió a szabadság, a demokrácia, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának elveire épül.

1.2 Az EGSZB megfelelőnek és hasznosnak tartaná, ha az Európai Bizottság felhatalmazást nyerne arra, hogy a program végrehajtása során meghatározhassa az általános alkalmazási iránymutatásokat és a kiválasztási kritériumokat, mivel olyan elemekről van szó, amelyek az 1999/468/EK határozat hatálya alá esve nem módosítják a határozatjavaslat alapvető elemeit.

1.3 Az EGSZB egyetért a program általános célkitűzéseivel (az európai audiovizuális ágazat versenyképessége, a fogyasztók választási lehetősége és a kulturális sokszínűség), ugyanakkor úgy véli, hogy a program konkrét célkitűzései túl általánosak, ezért világosabban ki kellene fejteni őket, hangsúlyt helyezve a határokon átnyúló és transznacionális szempontokra.

1.3.1 Kiemelt támogatást érdemel az új technológiáknak az audiovizuális alkotások különféle digitális alkalmazások formájában történő gyártási, terjesztési és forgalmazási folyamataiba való bevezetése és az audiovizuális alkotások forgalmazása (többek között új platformokon, pl. VOD-n és internetprotokoll-alapú televíziózáson (IPTV) keresztül).

1.4 Az előirányzott 15 millió eurós pénzügyi keret túlságosan szűkös a programban felsorolt ambiciózus általános célkitűzések megvalósításához, ezért az audiovizuális ágazat hatékonyabb támogatása érdekében jelentősen növelni kellene, természetesen a költségvetési fegyelem és a helyes pénzügyi irányítás elveinek szigorú tiszteletben tartása mellett.

1.5 Az Európai Bizottságnak a program végrehajtása során a tagállamokkal szoros együttműködésben gondoskodnia kell arról, hogy biztosítva legyen a koherencia és komplementaritás a többi idevonatkozó közösségi politikával, programmal és fellépéssel.

2. Háttér

2.1 2009. január 9-én az Európai Bizottság előterjesztette európai parlamenti és tanácsi határozatra vonatkozó javaslatát a harmadik országokbeli audiovizuális szakemberekkel folytatott együttműködés programjának (MEDIA Mundus) létrehozásáról.

2.2 A javaslat az audiovizuális ágazatnak a lisszaboni menetrend céljainak megvalósításában, valamint a menetrend részét képező i2010 kezdeményezésben játszott alapvető szerepével foglalkozik. Említést tesz továbbá a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezményről is, amelyet az Európai Közösség 13 tagállammal együtt 2006. december 18-án ratifikált. Figyelembe kell venni, hogy ez az ágazat legalább 5,8 millió polgárt – az EU-25 lakosságának 3,1 %-át – foglalkoztat.

2.3 A dokumentum világosan kimondja, hogy az ágazat megerősítése érdekében tett erőfeszítések (technológiai fejlesztés, új szereplők és új platformok megjelenése, az audiovizuális tartalom létrejöttének ösztönzése) ellenére az európai audiovizuális alkotások harmadik országokban való terjedését továbbra is szerkezeti akadályok nehezítik.

2.4 A MEDIA Mundus program tehát az inkább az Unión belüli együttműködésre összpontosító, egyéb kezdeményezések keretében megvalósuló programokat (MEDIA 2007, a II. Euromed Audiovizuális Program és az EU-AKCS filmszínház-program) és a korlátozott költségvetéssel rendelkező meglévő nemzetközi filmalapokat kívánja kiegészíteni.

3. A határozatjavaslat

3.1 A harmadik országokbeli audiovizuális szakemberekkel folytatott együttműködés programjának (MEDIA Mundus) létrehozásáról szóló határozatjavaslat főbb jellemzői a következők:

3.1.1 A harmadik országokkal létrehozott nemzetközi együttműködési projektek finanszírozására szolgáló, a 2011. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakra vonatkozó programról van szó. Erre az időszakra a program végrehajtásának teljes költségvetése 15 millió EUR.

3.1.2 A program alapvető célkitűzése a nemzetközi hálózatok létrehozásának előmozdítása azzal a céllal, hogy az audiovizuális ágazatban megerősítse Európa ipari, kulturális és politikai szerepét, javítva az audiovizuális alkotások versenyképességét, valamint terjesztését és bemutatását.

3.1.3 Minden projekt legalább három partner részvételével működik, koordinálásukat európai szakember végzi, akinek feladata az ajánlat benyújtása, a projekt irányítása, valamint pénzügyi adminisztrációja és lebonyolítása.

3.1.4 A program fontos részét képezi a továbbképzés, valamint az európai és a programban részt vevő más országokban honos szakemberek szakképzése, különösen az audiovizuális alkotások gyártása, forgalmazása, bemutatása, terjesztése és tárolása, valamint a szabályozási keretek és a pénzügyi rendszerek területén.

3.1.5 A javaslat tartalmazza a nagyközönség, és elsősorban a fiatalok audiovizuális ismereteinek előmozdítását célzó fellépések és kezdeményezések kidolgozását is, különös tekintettel a kulturális szempontból sokszínű audiovizuális tartalmak iránti köziginény növelésére.

3.1.6 Az alkotások terjesztése szempontjából a program egyik legjelentősebb eleme az európai audiovizuális alkotások harmadik országokban való műsorra tűzése, csakúgy mint ezen országok alkotásainak bemutatása a tagállamokban. Ennek részeként megállapodást kötnek olyan filmszínház-üzemeltető hálózatokkal, amelyek az Unióban és harmadik országokban is fenntartanak mozikat, arra ösztönözve őket, hogy a bemutatók száma és a bemutatás időszakának hossza szempontjából javítsák a műsorra tűzés feltételeit.

3.1.7 A program ezenkívül támogatja a műsorszolgáltatók (vagy VOD-platformok) és jogtulajdonosok közötti partneriségeket, amelyek az alkotások katalogizálására irányulnak azok VOD-platformokon történő terjesztése céljából.

3.1.8 A program megvalósítandó intézkedései között szerepel a produkciós vállalkozásoknak, a forgalmazóknak és a műsorszolgáltatóknak az európai és a harmadik országokból származó audiovizuális alkotások minden lehetséges csatornán történő forgalmazását és terjesztését szolgáló szinkronizáláshoz és feliratozáshoz nyújtott támogatása.

3.2 A program keretében odaítélt pénzügyi támogatás alapvetően nem haladhatja meg a támogatott projekt végső költségeinek 50 %-át, olyan kivételes esetekben azonban, amelyekről kifejezetten rendelkeznek, elérheti a 80 %-ot is.

3.2.1 A hozzájárulás teljesen vagy részben természetben is biztosítható, amennyiben értéke nem haladja meg a ténylegesen felmerült és kellően alátámasztott költségeket. E hozzájárulások kiterjedhetnek a képzésre vagy vásárlásösztönzési célokra rendelkezésre bocsátott helyiségekre is.

3.2.2 Az Európai Bizottságnak legkésőbb 2012. június 30-ig a program folytatásáról szóló közleményt, valamint legkésőbb 2015. december 31-ig egy utólagos értékelő jelentést kell az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága elé terjesztenie.

3.2.3 A határozat kifejezetten megemlíti bizonyos horizontális közösségi politikákat, amelyek megerősítéséhez a MEDIA Mundus program hozzájárul:

— az Európai Unióról mint a béke, a jólét és a biztonság térségéről folytatott vita és tájékoztatás;

- a véleménynyilvánítás szabadsága mint alapelv érvényesülésének előmozdítása;
- a világban meglévő kulturális sokféleség és multikulturalizmus fontosságának tudatosítása;
- az európai gazdaság bázisát képező tudásalap gyarapítása és az Európai Unió globális versenyképességének javítása;
- a nem, faji vagy etnikai származás, vallás vagy meggyőződés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés valamennyi formájának felszámolásáért vívott küzdelem támogatása.

Kelt Brüsszelben, 2009. március 25-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Mario SEPI
